

V Ě S T N Í K

ČESKOSLOVENSKÉ NÁRODNÍ RADY AMERICKÉ

Číslo 406

Červenec-srpen 1990

Předseda české vlády dr. Petr Pithart se svými rádci v Chicagu

První zastávka předsedy české vlády a jeho doprovodu byla v Detroitu, kde navštívil čs. festival. V tomto městě ho zastihla smutná zpráva o smrti svého otce. Dr. Pithart se vrátil do Československa, aby se mohl zúčastnit pohřbu. Jeho skupina pokračovala do Clevelandu. Během několika dnů se předseda české vlády vrátil do Chicaga. Včas, aby se mohl zúčastnit večeře s krajany, kterou pořádala Československá národní rada americká.

Při této večeři bylo dr. Pithartovi předáno čestné občanství státu Illinois. Učinil to Leo Kasanovskij, guvernérův koordinátor pro etnické záležitosti. Město Cicero dalo dr. Pithartovi titul čestného občana tohoto města. Předal mu je John Kocielka. Senátorka Judy Baar Topinka, kterou zastupovala Millie Slezáková, předala dr. P. Pithartovi pozdravné prohlášení illinoiského senátu. Předsedu české vlády přivítalo při této příležitosti i mnoho jiných československých spolků.

Dr. Pithart navštívil za své krátké návštěvy Trinity Slovák kostel, Český národní hřbitov, českou útulnu, pomník Havlíčka Borovského a Benediktýnské opatství.

Měl také debatní rozpravu se zdejšími představiteli Československé národní rady americké. Poslední den návštěvy, v neděli 29. července, navštívil předseda české vlády dr. Petr Pithart se svou skupinou Československý Festival nazvaný "Oslava svobody v Československu." Festival pořádal Česko-Americký Kongres, kterému předsedal James V. Krákora. Festival navštívilo velké množství krajanů.

Naši hosté uvítáni v kostele Trinity Slovak Church.

Guvernérův koordinátor pro etnické záležitosti pan Kasanovskij předává dr. Pithartovi čestné občanství státu Illinois.

VESTNIK

July-August 1990

Organ of the Czechoslovak National Council of America

Published monthly (Except bi-monthly July-August)

Subscription \$5.00 - Outside U.S.A. \$6.00

Editor - O. Kovar

Office: 2137 So. Lombard Avenue, Cicero, Illinois 60650

Telephone: 656-1117

Sjezd Československé národní rady americké

V sobotu 19. a v neděli 20. května ve společenské místnosti bratrské pojišťovny ČSA — Fraternal Life na Harlem Ave., v Berwynu, která nám opět vyšla vstříc a poskytla přátelské pohostinství konal se sjezd Československé národní rady americké.

Sjezd zahájil předseda ČSNRA br. Dr. Leopold Rozbořil a přítomní uctili povstáním památku loňského roku zemřelé, nezapomenutelné obětavé národní pracovnice ses. Vlasty Vrázové, která se ještě minulého sjezdu v roce 1988 zúčastnila, a všemi váženého a na sjezdy rady pravidelně dojíždějícího br. Dr. Sturmana.

Delegáty odboček ČSNRA z New Yorku, Washingtonu D.C., Michiganu, Pacificu a místní; stejně jako delegáty přidružených organizací: ČSA Fraternal Life, České katolické jednoty, Národního svazu českých katolíků, Slovenského Sokola, Sokola v zahraničí, členy předsednictva a hosty uvítal předseda chicagské odbočky br. Jandáček.

Předsedou sjezdu byl zvolen br. James V. Krákora, který s celoživotní zkušeností obětavého krajského pracovníka řídil i předcházející sjezdy rady.

Po podaných zprávách členů předsednictva, zvolení členové sjezdových výborů (zahraničního, organizačního, tiskového, finančního, resolučního a sociálního) odebrali se k poradě, aby potom podali doporučení a návrhy na další činnost rady.

Po celodenním zasedání sešli se účastníci sjezdu na večeři a k přátelskému setkání v restauraci Stará Praha na Čermákové třídě v Cicero.

V neděli ráno sjezdové zasedání pokračovalo. Po ukončení zpráv sjezdových odborů dr. John Gološinec za nominační výbor přednesl návrh kandidátky na členy předsednictva pro dvouleté období.

Návrh byl aklamací odhlasován, jak byl podán.

Předseda: Dr. Leopold Rozbořil; místopředsedové: Ing. Štefan Papánek, Dr. Vlastislav Chalupa, Andrew Valušek; tajemnice: Olga Kovářová; pokladník: James V. Krákora; právní poradce: Dr. Leopold Rozbořil; spojka ve Washingtoně (Liaison Officer): Dr. Josef Hašek a Juraj Slavík; členové předsednictva: Roman Berka, Stanislav Brym, Antonín Jandáček, Ota Karásek, Boris Kraupner; Rev. Rudolph Shintay, Ronald Papánek, Rozina Nehasilová, Františka Uhlířová.

Do výkonného výboru byli jmenováni:

Za oblasti ČSNRA: Washington D.C.: Dr. Otakar Horna, Juraj Slavík; Cleveland: Miroslava Hynarová, Dr. Miroslav Poseděl; Michigan: Antonín Čech; New York: Andrew Valušek, Jan Babinec; Pacifické pobřeží: Boris Rajek (San Diego); Jožka Pejskar (San Diego); Jiří Haškovec (San Diego), Miloš Halouzka (Orange County); Chicago: Josef Bárta, Viktor Novotný.

VĚSTNÍK

Červenec-srpen 1990

Orgán Československé národní rady americké

Vychází měsíčně (s výjimkou dvojčísla v červenci-srpnu)

Předplatné \$5.00 - Mimo USA \$6.00

Redaktorka - O. Kovářová

Úřadovna: 2137 So. Lombard Avenue, Cicero, Illinois 60650

Telefon: 656-1117

Přidružené organizace: ČSA Fraternal Life: George Vytlačil, Jiří Sova; Slovenský Sokol: John W. Gološinec, Jan Sopocho; Národní svaz českých katolíků: Otec Vojtěch Vít, OSB, Ludvík Pospíchal; Československý Sokol v zahraničí: Václav Ženíšek, Dagmar Fiala; Česká katolická jednota: Josef Kocáb, Václav Hesoun.

Po složení slibu úředníků, který provedl br. Halaška, ukončil sjezd proslavem znovu zvolený předseda br. Dr. L. Rozbořil.

Ze sjezdu byl poslán telegram prezidentu Václavu Havlovi, který otiskujeme; stejně tak zprávu zahraničního výboru.

Československé národní radě americké přejeme hojnost úspěchů a především vytrvalosti k její další záslužné, často tak málo doceněné práci. F.U.

Nově zvolení funkcionáři ČSNRA na rok 1990—1992

Nahøe: Juraj Slavík, dr. Vlastislav Chalupa, Ing. Štefan Papánek, dr. Leopold Rozbořil, Andrew Valušek, Olga Kovářová, James V. Krákora.

Dole: Františka Uhlířová, Rozina Nehasilová, Anthony Jandáček, Boris Kraupner, Jan Babinec se loučí s odcházejícím členem Karlem Halaškou, taktéž dr. Leopold Rozbořil, Štefan Papánek, Dr. Vlastislav Chalupa, Juraj Slavík, Roman Berka.

TISKOVÁ ZPRÁVA
RADY SVOBODNÉHO ČESKOSLOVENSKA

Mezinárodní politologický ústav v Brně

V Brně byl založen Mezinárodní politologický ústav (MPÚ).

Rektor Masarykovy univerzity prof. PhDr. Milan Jelínek, CSc., oznámil děkanovi právnické fakulty MU doc. JUDr. Jiřímu Kroupovi, CSc., že na základě zmocnění ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy České republiky zřizuje s účinností od 1. července 1990 "Mezinárodní politologický ústav právnické fakulty Masarykovy univerzity", a jmenoval ho jeho vedoucím.

MPÚ vznikl z podnětu a návrhu absolventů Masarykovy univerzity z let 1945—1948. Tři z nich žijí v Brně a tři v zahraničí. Jsou to: JUDr. Jaroslav Bohanes (Brno); prof. PhDr. Ivan Gaďourek, člen Královské holandské akademie věd (Holandsko), JUDr. Vlastislav Chalupa, místopředseda Československé národní rady americké (USA); JUDr. Zdeněk Kessler, člen Sněmovny lidu Federálního shromáždění (Brno); JUDr. Dušan Novák (Brno); JUDr. a PhDr. Mojmir Povolný, předseda výkonného výboru Rady svobodného Československa (USA).

Rektor Jelínek jmenoval těchto šest do mezinárodního kolegia, které bude spolu s děkanem Kroupou MPÚ spravovat.

Účelem MPÚ je přispívat k dosažení a udržování vysoké úrovně politologie na MÚ a k jejímu mezinárodnímu uplatnění. Současně má z této činnosti vyjít stále se obnovující skupina českých a československých teoreticky vzdělaných a odborně školených veřejných pracovníků.

Předmětem činnosti MPÚ jako pedagogického a vědecko-výzkumného pracoviště je srovnávací politologie a srovnávací ústavní právo se zvláštním zřetelem k americké politologii a americkému ústavnímu právu. MPÚ bude svou činnost uskutečňovat na poli pedagogickém, badatelském, edičním a expertizním. V rámci publikací MU bude MPÚ vydávat svůj vlastní časopis.

MPÚ zahájí činnost letos na podzim cyklem přednášek o ústavě a ústavodárném procesu s přihlédnutím k jejich teoretickým i praktickým problémům.

Adresa MPÚ až do přestěhování právnické fakulty do jejího starého domova na Veverí ulici, která se má uskutečnit do konce léta, je: Mezinárodní politologický ústav, Právnická fakulta Masarykovy univerzity, Zelný trh 2, 657 90 Brno, Československo.

Curtis Kamman hostem ČSNRA

Československá národní rada americká hostila v Palmer House 2. srpna 1990 pana Curtise Kammana. Pan Kamman je deputy secretary státního departmentu a je odborníkem na poměry v Rusku a východní Evropě. Přednáška byla velmi zajímavá a informativní. Pan Kamman odpověděl na mnoho otázek o problémech v Československu.

**Prosíme oznamte včas
změnu adresy**

**Zpráva o činnosti zahraničního výboru
od 1. května do 10. července 1990**

• Začátkem května navštívila Chicaga skupina pěti polských akademiků, aby se seznámili s metodami krajské práce. Na schůzku s nimi šli bratři Berka a Chalupa.

• V červnu přijel do Chicaga pražský primátor Jaroslav Kořán, aby diskutoval s představiteli Chicaga možnost vyhlásit Prahu jako sesterské město Chicaga. Na soukromé recepci se sešel s několika představiteli města, místních průmyslníků i české obce. Radu na schůzce zastupoval br. Chalupa.

• Br. Brym vzal na sebel úkol osobně předat čtyřem publikacím v Československu příspěvek \$1000 dolarů na jejich šíření demokracie a ožívování myšlenek a ideí Masarykovy republiky.

• Živá činnost, týkající se Československa, se rozvíjela ve Washingtonu. Tato zpráva zachycuje ty události, kterých se za Zahraniční výbor zúčastnil br. Dr. Hašek.

• Na Majáles, tradičním plesu, pořádaném čs. organizacemi, promluvil senátor Sarbanes a kongresník Mrázek. Ples byl mimořádně úspěšný.

• Čs. velvyslanectví uspořádalo zdařilou recepci k výročí osvobození Československa v den, kdy sovětská vojska vtáhla do Prahy.

• 13. květen byl ve znamení předsedy Federálního shromáždění A. Dubčeka: udělení čestného doktorátu American University, oběd a recepce na čs. velvyslanectví, kterou uspořádaly společně SVU, Sokol a naše odbočka.

• Dva dny nato se konala diskuse o námětu CSCE: The Diplomacy of Europe Whole and Free, pořádaná Helsinskou komisí Kongresu.

• Čs. velvyslanectví dostalo nového zástupce šéfa, jménem Miloslav Chrobok, rovněž bývalý komunista, s kterým měl br. Hašek podrobnou rozmluvu. Chrobok má ukončit "starý režim" na velvyslanectví, který mezi krajany vyvolával právem nespokojenost.

• Veliký ohlas měla výstava tvořivosti mládeže v souvislosti se sametovou revolucí, na kterou Rada přispěla částkou \$500, se slavnostním oficiálním otevřením.

• Helsinská komise uspořádala veřejnou schůzi 12. června, na které se jednalo hlavně o hospodářských změnách ve střední a východní Evropě, a 26. se konala podobná schůze na State Departmentu, zaměřená převážně politicky.

• Přípravy na nadcházející návštěvu krajanů českým ministerským předsedou Pithartem zabraly předsednictvu celý začátek července. Dr. Pithart chce tak demonstrovat zájem nové vedoucí čs. garnitury na demokratických krajských organizacích, které byly dosud pražskými oficiálními místy nezaslouženě opomíjeny.

V.Ch.

— SPECTRUM —

WCEV 1450 AM

Poslouchejte nový, pestrý čs. pořad SPECTRUM
každé úterý v 8.05 P.M.—8:30 P.M. na vlně 1450 AM WCEV Radio
pod vedením Jarmily Smrčkové

VZKAZ DOMOVU

Vážený pan Dr. Petr Pithart, ministerský předseda
předsednictvo České vlády
Lazarská 7
Praha, Československo

Vážený pane ministerský předsedo,

Po svém projevu v Ciceru dne 28. července jste vyzval přítomné, aby vyjádřili, jaký vzkaz máte vyřídít domovu od jeho zahraniční větve. Toto je náš vzkaz:

“Uchovejte Československo jako silný společný stát Čechů a Slováků, kterého tmelem je společná služba všelidským, nadnárodním ideálům demokracie a humanity, jejichž moderním vyjádřením jsou lidská práva, základní svobody občanské, sebeurčení národů a zásady mezinárodního práva. Pro Československo nejsou tyto zásady něčím přineseným zvenčí a naroubovaným na nás zahraničním nátlakem a hospodářskou nutností; byly součástí ethosu národního obrození, naposledy formulovaného T. G. Masarykem pod jménem ideálů humanitních, ethosu, jehož kořeny prostřednictvím křesťanství sahají hluboko do středověku a jsou spojeny se samými počátky státnosti na území dnešního Československa. Tato historická zakořeněnost demokratických ideálů byla příčinou, proč Československo bylo státem, který jediný v celé střední, východní a jižní Evropě před II. světovou válkou demokracii uchoval a který jediný v celé Evropě byl vojensky připraven ji bránit, proč v českých zemích zůstala pluralita stran i po Mnichově a proč vzniklo slovenské národní povstání, proč po skončení války přes počáteční přítomnost sovětských vojsk Československo, odkázáno výlučně na vlastní síly, si vymohlo v celé Sověty obsazené oblasti nejdéle největší rozsah demokratických svobod.

I dnes leží Československo na rozhraní dvou oblastí, z nichž jedna postrádá tradici demokratického života a má naopak silnou tradici uchýlovat se k autoritativním režimům jako řešení mimořádných potíží. Je nesporné, že tato oblast vchází do údobí velkých krizí a že náznaky řešit je nedemokratickými metodami se v ní již objevují. Pevné demokratické Československo může v příštích desíti letech mít velký vliv na utváření poměrů v této oblasti; proto je ho zapotřebí.

Nepřečunujte blahodárny vliv politického federalizování a hospodářské integrace Evropy. I ty se mohou stát nástrojem nadvlády jedněch nad druhými, i zde společný stát bude spolehlivější ochranou národní svobody Čechů a Slováků nežli pouhé spoléhání na dobrou vůli všech jiných členů a účastníků evropského společenství. Podporujte integraci Evropy v rámci širšího uspořádání severní polokoule, které bude založeno na vynutitelném dodržování lidských práv a které dnes zárodečně představuje Konference o bezpečnosti a spolupráci v Evropě, a jeho prostřednictvím posiluje mír a svobodu ve světě.”

Listopadové události znamenaly velkou změnu i pro naši krajanskou obec a naši práci. Tak jako vy, i my se musíme reorientovat, reorganizovat a konsolidovat. Čím více se nám to bude dařit, tím více budeme s to pomáhat vám uvádět v život moderní verzi národních ideálů, které nás spojují.

Dr. Leopold Rozbořil, předseda

Ing. Štefan Papánek, místopředseda

Dr. Vlastislav Chalupa, předseda zahraničního výboru

Vysílání pro Čechy a Slovaky v zahraničí

Přehled vysílacích časů

Platnost od 7. 3. 1990—4. 11. 1990

Vysílací čas UTC (GMT)	kHz	pásmo v metrech	oblast
8,00— 8,30	17840	16 m	Již. a Vých. Asie Austrálie
	21705	13	Již. a Vých. Asie Austrálie
14,00—14,30	6055	49	Evropa
	7345	41	Evropa
	9605	31	Evropa
	11685	25	Evropa, Afrika, Blízký a Stř. Východ
16,30—16,57	13715	21	Blízký a Stř. Východ
	6055	49	Evropa
18,00— 18,27	7345	41	Evropa
	5930	49	Evropa
	6055	49	Evropa
	7345	41	Evropa
	11990	25	Evropa
	11990	25	Evropa
23,30—23,57	7345	41	Sev. a Již. Amerika
	11680	25	Sev. a Již. Amerika
	11990	25	Sev. a Již. Amerika
2,30—02,57	5930	49	Sev. a Již. Amerika
	7345	41	Sev. a Již. Amerika
	11680	25	Sev. a Již. Amerika
	11990	25	Sev. a Již. Amerika

Východoamerický standardní čas = UTC (GMT) minus 5 hodin
Středoevropský čas (SEČ = UTC) plus 1 hodina

Dopis kanceláře prezidenta Čsl. republiky

Dr. Leopold Rozbořil

Czechoslovak National Council of America

2137 So. Lombard Ave. - Room 202

Cicero, Illinois 60650-2081 - USA

V Praze dne 25. 6. 1990

Vážený pane doktore,

srdečně Vám děkuji za Váš dopis, který jste při příležitosti Vašeho valného sjezdu zaslal panu prezidentovi. Jeho jménem bych rád poděkoval za záslužnou práci celé Čs. národní rady americké nyní i v minulosti. Spojení s krajany je zvláště v dnešní době velmi důležité.

Doufám, že Vaši členové přijedou brzo na návštěvu do ČSFR, a že si i v budoucnosti uchovají silný citový poměr ke staré vlasti.

S přátelským pozdravem Váš Karel Schwarzenberg

PANORAMA — Historické podání o Čechách a Slovácích ve Spojených státech amerických. 328 stránek 7"x10" v angličtině, \$7.00 + \$1.50 poštovného. — Czechoslovak National Council of America, 2137 S. Lombard Ave., Cicero, IL 60650-2081.

POZNÁVÁNÍ MÁ DVĚ STRÁNKY

Na závěr své návštěvy Chicaga poskytl předseda české vlády Petr Pithart rozhovor zpravodaji ČTK.

Několikrát jste hovořil v Chicagu o tom, že se jedná o historickou návštěvu, vlastně první návštěvu českého premiéra u našich krajanů v poválečné historii Československa. Mohl byste tuto návštěvu zhodnotit?

Pro nás to bylo především poznání. Věděli jsme jenom to, že zde Češi žijí, a to po mnoho generací, že se různě organizují. Byly to však velmi matné představy. Na poslední chvíli jsme sháněli krajanův tisk, věděli jsme o Československé národní radě americké, která nás pozvala, ale to bylo skoro všechno. To, co jsme zde viděli, bychom rádi zprostředkovali lidem u nás. Lidé v Čechách, kteří sem nejezdí za příbuznými, zřejmě netuší, jakým způsobem tady žijí naši krajané.

Poznávání má asi dvě stránky. Něco si odnášíme my, něco oni — naši krajané...

Šlo nám skutečně o navázání dialogu, který by měl pokračovat i v budoucnu. Naši krajané v Americe také jen částečně rozuměli tomu, co se u nás děje. I když právě koncem listopadu jejich zájem o starou vlast prudce vzrostl, dostávají zprávy ze staré vlasti s dosti značným zpožděním. Setkávali jsme se zde s širokým spektrem postojů. Každý nám často rozumí i jinak, po svém. Při všech možných příležitostech jsme se našim krajanům snažili vysvětlit, co se u nás děje. Musím říci, že to nebylo vždy snadné. Československo nazírané americkými očima je často nesrozumitelné.

Co si odnášíte vy či celá naše delegace ze svého pohybu mezi krajanů v USA?

Odnášíme si vědomí, že zde žijí lidé, kteří nám mají co říci. Lidé, kteří se začasté s velkými obětmi usídlili a svým způsobem prosperují. Žijí ve společnosti, kterou my samozřejmě nechceme a ani nemůžeme kopírovat, ale která, zejména pokud jde o tržní hospodářství, bude charakteristická pro budoucnost Československa. Takže praktické zkušenosti Čechů a Slováků z Ameriky, zejména těch, kteří k nám už začali jezdit — ať už jako soukromníci, obchodníci nebo jako poradci — prostě musíme využít. Krajané dokáží zprostředkovat lépe Spojené státy u nás doma než kdokoli jiný.

Je zajímavé, že sami krajané říkají, že krajanův život po 17. listopadu ožil, že se mnohem více lidí českého původu hlásí ke spolkovému životu a jazyku. Prožívají velkou renesanci, ale ta má i své složitosti. Mladí lidé mají stále větší odstup od spolkové činnosti než starousedlíci.

Je to tedy počátek nové éry, počátek nových vztahů. Mohl byste být konkrétnější? Jak si představujete budoucí vztahy Československa s krajanů?

Příkladem jsou nám Poláci a Maďaři. Je nám stále nejasné, jak to, že se Poláci nikdy nezřekli své emigrace, svých krajanů v cizině. Dokonce ani za komunistické vlády. Stejně tak Maďaři. Myslím si, že jim to dnes usnadňuje přechod k pluralistické demokratické společnosti a k tržnímu hospodářství. My jsme se naopak ke krajanům, a domnívám se, že to nepadá jen na vrub režimu, chovali macešsky. Ale krajané jsou naši lidé v cizině. Pokud zde budou dobré vztahy, časté návštěvy, stanou se součástí našeho života.

Co by mělo tedy konkrétně následovat po vaší návštěvě v USA?

Měly by následovat návštěvy další. Hojně cesty krajanů do Československa. Mnozí přijíždějí nejen na soukromé cesty za příbuznými, řada z nich nám chce pomoci, přijíždějí za obchodem, jako poradci, přednášet.

Mnohem více našich lidí by mělo jezdit do USA. Je tu tradice. Mezi Československem a Amerikou byly dobré vztahy už vlastně od počátku první světové války. Měla by se rozvinout výměna na nejrůznějších úrovních. Už před měsícem uzavřelo Chicago a Praha partnerské vztahy. Zdá se, že stát Kalifornie se rozhodl navázat podobný vztah s celou naší Českou republikou. Budeme se snažit proniknout na americký trh a naši krajané nám mohou pomoci. Řada z nich to bude dělat z finančních důvodů, ale hodně i z idealistických pohnutek. A to není zanedbatelné.

Jde o to navázat nejintenzivnější styky na všech úrovních. Musíme otevřít po celá desetiletí zatlučené dveře. Musíme docílit toho, aby sem jezdili další a další lidé. Zkušenost, kterou naši lidé za ta léta v Americe nashromáždili, nám přece musí být k užtku.

Zásady pro udělování podpory z fondu "Americans for Czechoslovakia"

Cílem fondu je posílit demokracii v Československu

- podporou časopisů, škol, hnutí, organizací a institucí, které rozvíjejí čs. kulturu na základech masarykovské a americké demokracie v rámci společného československého státu,
- podporou nemocničních zařízení, která pečují o zdraví národa.

Podpora bude udělována podle těchto zásad:

- Přednost mají podnikání, která už dosáhla určitých výsledků na základě práce a investic svých iniciátorů před projekty, které jsou jen na papíře a zcela spoléhají na vnější finanční podporu.
- Přednost má podnikání, které prospívá přímo čs. veřejnosti, před podniky, jejichž prvotním účelem je sebezdokonalování a prospěch příjemců.
- Přednost mají podniky dlouhodobého významu před podniky významu krátkodobého a přechodného.
- Přednost mají žadatelé, kteří udržují řádné účetnictví a jsou schopni podat řádné vyúčtování přijatých peněz, před těmi, jejichž hospodaření není spolehlivě kontrolováno.
- Přednost mají příjemci, kteří odpovídají shora uvedeným požadavkům a nedostávají podpory z jiných zdrojů.
- Přednost mají příjemci, které je možno podporovat opakovanými menšími částkami podle výsledků jejich činnosti, před příjemci, kteří vyžadují jednorázový výdaj velkých částek bez záruky výsledků.
- Nefinancujeme projekty jednotlivců (cesty, stipendia, výstavy, zájezdy a pod.).
- Nepodporujeme politické strany.
- Výjimky z těchto zásad může povolit předsednictvo na návrh výboru, který spravuje fond.

V duchu těchto zásad žádné prostředky z tohoto fondu nebyly použity na úhradu cesty dr. Petra Pitharta a jeho skupiny.

INTERVIEW S PROF. HENRY KISSINGEREM

Třidenní pražská návštěva bývalého ministra zahraničních věcí USA prof. Henry Kissingera, k níž ho pozval ředitel Ústavu mezinárodních vztahů dr. Václav Kotyk, DrSc., byla rozpočítána na minuty. Setkání stíhalo setkání, večere na počest vzácného hosta byly pro něj jedinými chvílemi oddechu, i při nich se však hovořilo převážně o politice. Po dva dny jsme se profesora Kissingera snažili obklíčit z různých stran, sháněli přímluvce...

Naše úsilí bylo nakonec korunováno úspěchem, jímž je následující rozhovor: z původně příslibených patnácti minut se nakonec protáhl na dvojnásobek.

• *Pane profesore, přijel jste jako soukromá osoba, proslovil jste přednášku ve Valdštejnském paláci. Během svého pobytu jste se však také setkal s prezidentem republiky a s celou řadou předních československých představitelů. Je těžké věřit, že jste neprijel s určitým posláním. Prozradíte mi o tom něco?*

Pokud lze hovořit o poslání mé návštěvy, pak jsem si je uložil sám. Československo je země, která pro mne vždy mnoho znamenala. Přijel jsem, abych získal osobní dojmy. Často ve Spojených státech hovořím na veřejnosti a čas od času se mne dotazuje na mé mínění i naše vláda. Proto jsem chtěl získat informace z první ruky — o vaší revoluci, o vašich vedoucích představitelích... Ale opravdu mne tím nikdo nepověřil.

• *Máte v úmyslu angažovat se v rozšiřování vztahů mezi našimi zeměmi?*

Po svém návratu do Spojených států chci ze všech sil pomáhat tomu, aby se tentokrát už Československo mohlo rozvíjet a prosperovat svobodně, bez obavy z cizích zásahů.

• *Můžete našim čtenářům říci, čím se nyní zabýváte?*

Je to trochu komplikované, dělám toho víc. Jsem konzultantem — to znamená, že na smluvním základě poskytuji různým firmám, které chtějí podnikat v zahraničí, rady a informace o podmínkách v té které zemi; sám však žádnou obchodní aktivitu nevyvíjím. Kromě toho píši pravidelný sloupek asi pro 120 novin po celém světě a komentuji různá zahraničně politická témata v televizi. No a konečně jsem také členem řady poradních sborů, které mají vztah k vládě Spojených států.

• *Svět vás zná jako mimořádně schopného politika. Byla a je vaše praktická politická činnost založena na osobní filosofii?*

Domnívám se, že zahraniční politika musí být, ať již explicitně či implicitně, vždy založena na určité obecnější filosofii. Mne osobně velice ovlivnilo studium evropských dějin 19. a 20. století, v nichž Čechy, Morava i Slovensko měly vždy klíčovou roli. Jsem přesvědčen, že zahraniční politika by měla respektovat dva základní principy: princip spravedlnosti a princip rovnováhy. Přitom jedno nemůže existovat bez druhého.

• *Dovolte mi osobní otázku. Věříte v Boha?*

Věřím, ale nejsem příslušníkem žádné církve. Snad by se dalo říci, že má víra má blízko k obecné křesťanské tradici — na druhé straně jsem se narodil jako Žid. Prostě nemohu říci, že bych dával přednost té či oné konkrétní denominaci.

• *Jaké je tedy vaše životní krédo?*

Myslím, že v tomhle mi Češi a Slováci porozumí velmi dobře. Když máte v rodině celou řadu obětí fašismu, nevyhnutelně si vypracujete určitý postoj. Třináct členů mé rodiny zahynulo v koncentračních táborech. Proto jsem velmi alergický vůči jakékoli formě totality a obecně vůči každé nespravedlnosti.

• *Pane profesore, byl jste jedním z hlavních architektů mezinárodního uvolnění v sedmdesátých letech. Máte pocit, že se nyní uskutečňují některé vaše tehdejší koncepce?*

Myslím, že to, co jsme začali v sedmdesátých letech, se dnes naplňuje. Byl jsem vždy přesvědčen, že čím déle se nám podaří zachovat mír, tím obtížnější bude pro Sovětský svaz pokračovat v militarizaci vlastní společnosti i zemí, které ovládá. — Potom nastala, řekněme, mezihra. Watergate, Afghánistán... Ale v osmdesátých letech se myšlenky uvolnění začaly opět prosazovat a nyní nabývají vrchu. Rád bych také připomenul, že helsinský závěrečný akt, dokument, který se stal tak mocnou zbraní v boji o lidská práva ve Střední a Východní Evropě, byl vypracován v době, kdy jsem zastával funkci ministra zahraničních věcí.

• *Otázka pro politického filosofa: Jak myslíte, že bude vypadat svět řekněme za dvacet, třicet let?*

Myslím, že vznikne řada nových mocenských center. Bipolární svět, který byl výsledkem 2. světové války a existoval více než čtyřicet let, odchází zvolna do historie. Evropa se stane samostatnou politickou entitou a budou k ní patřit i některé země střední Evropy, patrně Československo, Polsko, Maďarsko. Sovětský svaz se asi poněkud zotaví, ale nebude už tak silný jako dříve a nejspíš přijde o některé ze svých republik.

• *My děkujeme vám za vaše slova, pane profesore. Dovolte mi ještě opravdu poslední otázku. Je o vás známo, že jste fotbalový fanoušek. Koho tipujete za vítěze probíhajícího světového šampionátu?*

Řekl bych, že mistrem světa bude Německo nebo Itálie.

• *Děkuji vám za rozhovor.*

Otázky kladl Alexandr Kramer
Vyřáno a vybráno z čl. tisku — LN

VÝZVA K POMOCI ČESKOSLOVENSKU

V první i druhé světové válce Češi a Slováci v Americe prostřednictvím svých krajanských organizací mezi sebou vybrali značné částky pro osvobození své staré vlasti, pro poválečnou pomoc a pro upravení československé demokracie v duchu amerických ideálů.

Ve stejném duchu dnes Československá národní rada americká zahajuje novým rokem sbírku na fond "Američané Československu" (Americans for Czechoslovakia), z kterého budeme podporovat činnost, směřující k obnovení Masarykovské demokracie v Československu.

Vyzýváme proto všechny své členy a složky, všechny krajanské organizace a jejich členy i všechny ty, kdo patří do rodiny Čechoslováků v Americe, aby na tento fond přispěli. Sbirka bude uložena v Americe a peníze budou uvolňovány případ od případu podle nestranných a nepolitických měřítek.

Šeky a dary zasílejte na šekové konto: "Americans for Czechoslovakia"; na adresu: Czechoslovak National Council of America, 2137 S. Lombard Ave., Cicero, Illinois 60650.

SEN O EVROPĚ SE NAPLŇUJE

Dokončení projevu čs. prezidenta Václava Havla

Podpora návrhu prezidenta Bushe

Dovolte mi ještě jednu poznámku. Bude se týkat jaderných zbraní v Evropě. Tyto zbraně — vyráběné proto, aby nikdy nemohly být použity — se staly v poválečném období součástí bezpečnostního modelu, který paradoxně — rovnováhou strachu — zajišťoval mír. Národy střední a východní Evropy však za účinnost tohoto jaderného modelu platily vysokou cenu svým sevřením v totalitním krunýři.

Přílišné množství jakýchkoli zbraní, tím spíše pak jaderných, nevyhnutelně deformuje prostor, v němž se nachází. Zvláště se to týká těch, které dolétnou jen za vlastní humna a kterým se říká "taktické".

Vítáme proto návrh prezidenta Bushe upustit od plánované modernizace těchto zbraní. Pokud by letní setkání NATO rozhodlo o postupném odstraňování i oněch méně moderních raket, které jsou dnes ve střední Evropě rozmístěny, s radostí bychom to přivítali.

Proč tu vlastně mají existovat zbraně, které mohou zasáhnout jen Československo, východní část sjednocujícího se Německa, případně Polsko? Koho budou odstraňovat? Nové vlády vzešlé z prvních svobodných voleb po několika desetiletích? Nové, demokraticky zvolené parlamenty?

Řekl jsem v polském Sejmu, že naše společnost někdy připomíná čerstvě amnestovaného vězně, který se na svobodě orientuje jen s obtížemi. Lidé jsou plni předsudků, stereotypů a představ vytvořených dlouhými léty totality. Mohou pochopit, jaký smysl má zacílení zmíněných zbraní právě na ně? Přátelé minulých pořádků u nás i jinde čekají na příležitost. Bylo by dějinným paradoxem, kdyby jim ji měli poskytnout ti, kdo nás v minulých letech v boji proti totalitě podporovali.

Domnívám se, že hlavním neštěstím soudobého světa byla jeho bipolarita, totiž fakt, že napětí mezi dvěma hlavními světovými velmocemi a jejich spojenci se tím či oním způsobem přenášelo na celý svět. Tento stav doznívá do našich dnů. Celý svět jako by byl neustále tímto napětím trhán a existujícími velmocemi dušen. Obětí tohoto nedobrého stavu je především pestrá paleta asi sta států označovaných nepřesně za takzvaný třetí svět, za svět rozvojový, případně za svět neangažovaných zemí. Eventuální obava tohoto světa z toho, že vytvářením jednotného "helsinského" bezpečnostního pásma se může jen dál prohlubovat propast mezi Severem a Jihem, není oprávněná. Je tomu totiž právě naopak: byl by to přece výrazný krok od bipolarity k multipolaritě! Vedle mocného severoamerického kontinentu a rychle se proměňujícího a uvolňujícího společenství národů dnešního Sovětského svazu — a spolu s nimi — by tu vznikala velký mezičlánek cvropský a tyto tři v míru a vzájemné spolupráci žijící celky by nepřímou otevřely i všem dalším zemím či společenstvím zemí prostor k plnohodnotné existenci. Z prostoru vzájemného soupeření a přímých i nepřímých expanzních vlivů dvou proti sobě stojících supervelmocí by se začalo celé světové společenství proměňovat v prostor mírové spolupráce rovnoprávných partnerů. Sever by přestával ohrožovat Jih exportem svých zájmů a své nadřazenosti, ale vyzářoval by naopak na Jih ideu rovnoprávné spolupráce všech.

Zpráva o činnosti zahraničního výboru od 7. března do 1. května 1990

Do činnosti zahraničního výboru předsednictva spadá značnou měrou zájezd delegace Čs. národní rady americké do Československa. Členy delegace byli Dr. Leopold Rozbořil, předseda Rady, Dr. V. Chalupa, místopředseda a předseda zahraničního výboru, Ing. R. Berka, člen předsednictva a člen zahraničního výboru, a Dr. M. Poseděl, člen výkonného výboru. Podrobná zpráva o zájezdu byla uveřejněna v posledním čísle *American Bulletinu*, a vzhledem k její délce ji zde neopakujeme.

V souvislosti s mnohostranným navazováním styků mezi novou čs. vládou a americkými úřady se rozvinula velká aktivita ve Washingtonu, kde Radu zastupoval br. Hašek. Dne 2. března byl přítomen panelu Consortium of Social Science Associations v Kongresu a zasáhl několikrát do diskuse. 6. března totéž na American University, kde na panelu byla čs. vyslankyně Klímová. 21. března byl na recepci, kterou uspořádalo čs. vyslanectví u příležitosti návštěvy Dr. Komárka, náměstka čs. ministerského předsedy, a 22. byl jedním ze čtyř panelistů na American University na námět "The Rise to Power of the Intelligentsia in Post-Marxist Czechoslovakia."

Hlavní dubnovou událostí ve Washingtonu byla informační schůzka o východní Evropě, na které mluvil Dr. Robert Barry, poradce Deputy Secretary of State Mr. Eagleburgera, a další. 6. dubna s Mr. Christiansonem, který má na starosti zahraniční zležitosti v úřadě senátora Pella, 21. nás zastupoval na banketu SVU na počest 80. narozenin Dr. Němce a 28. na výroční schůzi na počest kongresu, kterou organizuje sdružení novinářů.

Tak jako úřadovna v Chicagu je také br. Hašek zaplaven vyřizováním dotazů, intervencí a pomoci Američanům, kteří mají zájem o Československo, a přichozím z Československa, kteří potřebují se orientovat ve Spojených státech.

Náš přítel a znalec československých věcí ve State Departmentu Bill Farrand byl jmenován americkým vyslancem v Papui.

IN MEMORIAM

Na uctění památky Slávka Šauera

věnují Mr. & Mrs. Karel Halaška.....\$25.00

Masaryk...

Můj ideál byl mít překlady všech hlavních světových básníků, překlady správné a v pěkné češtině, aby naši lidé, kteří jazyků neznají (ostatní i když znají), měli na snadě slušný výběr ze světové literární produkce.

Láska k bližnímu je v plánu světa, lidská společnost stojí na lásce, ale nestačí mít k člověku jen tak zvaný milý cit — láska, humanita se musí ztělesnit v práci, v součinnosti, v tvoření a tím v zdokonalování světa nám daného. Jsme dělníci na vinici boží!

ČSA

nejstarší bratrská a sesterská podpůrná jednota v Americe

jest připravena poskytnouti vám nejuvýhodnější druhy
životních pojistek plně zabezpečujících
vaši ochranu.

Rovněž nabízíme pojistky
poskytující pravidelný starobní důchod
jakož i pojistky hypoteční.

Další informace ochotně podají:

"Pioneer of Fraternal Life Insurance"

CSA PLAZA • 2701 SOUTH HARLEM AVENUE • BERWYN, IL 60402
Telefony (312) 795-5800 — (312) 242-2224

VĚSTNÍK

CZECHOSLOVAK NATIONAL COUNCIL
OF AMERICA
2137 So. Lombard Ave. — Room 202
Cicero, Illinois 60650

FIRST CLASS MAIL

